

Lausuntopyyntö; Arviomuistio väylämaksun pysyvästä puolittamisesta

Johdanto

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää sidosryhmiltä lausuntoja väylämaksun pysyvää puolitusta tarkastelevasta arviomuistioluonnoksesta. Sidosryhmiä pyydetään kommentoimaan muun muassa väylämaksuun liittyviä taustatietoja, väylämaksun määräytymisperusteita, pysyvän puolituksen vaikutuksia sekä mahdollisia yksityiskohtaisia säädösmuutostarpeita.

Kommentteja on mahdollista pohtia esimerkiksi seuraavien kysymysten kautta:

- Tulisiko väylämaksun tasosta säätäminen kytkeä jatkossakin laskennallisesti kauppamerenkululle tarjotuista palveluista aiheutuvien valtion menojen kattamiseen?
- Tulisiko väylämaksu kytkeä säännöllisen talviliikennekelpoisen alusliikenteen ohjaamisen ohella muihin yhteiskuntapoliittisiin näkökulmiin?
- Tulisiko väylämaksulain soveltamisalaan, maksuhinnastoon tai väylämaksun toimittamiseen liittyviä yksityiskohtia muuttaa jollain tapaa ja millä perusteella?

Lausujia pyydetään ottamaan huomioon, että lakihankkeessa ensisijaisesti luovuttaisiin väylämaksuhinnaston toistuvasta säätämisestä väliaikaisten lakien nojalla. Vuodesta 2015 alkaen käytetty väliaikainen väylämaksuhinnasto vietäisiin väylämaksulakiin hinnastoa merkittävästi muuttamatta.

Lausuntoyhteenveto lisätään hankeikkunassa julkaistavaan arviomuistioon. Tarvittaessa lausunnoista keskustellaan sidosryhmätapaamisessa. Lausuntoja arvioidaan laadittaessa luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle väylämaksun pysyvästä puolittamisesta ja muista mahdollisista lakimuutoksista. Luonnos hallituksen esityksestä pyritään lähettämään lausunnoille kesällä 2024.

Tausta

Suomessa käyvilä kauppamerenkulun aluksilta väylämaksulain (1122/2005) nojalla perittävä väylämaksu on ollut väliaikaisesti puolitettu vuodesta 2015 alkaen. Nykyisen väliaikaisen lain voimassaolosta on säädetty aikavälille 18.12.2023–31.12.2027. Alun perin puolituksella kompensoitiin rikkidirektiivin kustannuksia meriliikenteessä. Sitten puolituksen jatkamista on perusteltu Suomen kilpailukykyyn tukemisella ja covid-19-epidemian aiheuttamista taloudellisista haasteista palautumisella. Väylämaksutuloilla on

pyritty kattamaan laskennallisesti kauppamerenkululle tarjottujen palvelujen (väylänpito ja väyläinvestoinnit, jäänmurto, alusliikenteen ohjaus ja merenmittaus) järjestämisestä aiheutuvia valtion menoja. Väylämaksun porrastukset ohjaavat Suomessa käyvän aluskannan talviliikennekelpoisuutta ja maksukertaleikkurit ohjaavat säännöllistä liikennöintiä.

Tavoitteet

Vahva ja välittävä Suomi – Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma 20.6.2023 esittää väylämaksun väliaikaisen puolituksen muuttamista pysyväksi Suomen vientiteollisuuden kilpailukyvyistä huolehtimiseksi. Muutos vakiinnuttaisi väylämaksut vuodesta 2015 alkaen kannettuun tasoon.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Voit pyytää tukea palvelun käyttöön osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Lausuntoja voivat antaa muutkin kuin jakelussa mainitut. HUOM! Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 1.3.2024.

Valmistelijat

Juha Tervonen, johtava asiantuntija, juha.tervonen@gov.fi, 0295342070

Linkit

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM033:00/2023> - Valtioneuvoston hankesivu:
Väylämaksulain muuttaminen väylämaksun puolittamiseksi pysyvästi

Liitteet:

[Arviomuistio - Väylämaksun pysyvä puolitus.pdf](#)

[Bedömningspromemoria - En permanent halvering av farledsavgiften.pdf](#)

Jakelu:

Ahvenanmaan maakunnan hallitus
Ahvenanmaan maakunnan hallitus
Arctia Oy
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Finnpilot Pilotage Oy
Fintraffic Meriliikenteenohjaus Oy
Fintraffic Meriliikenteenohjaus Oy
HaminaKotka Satama Oy
HaminaKotka Satama Oy
Helsingin Satama Oy
Helsingin Satama Oy
Helsingin Satama Oy
Huoltovarmuuskeskus
Keskuskauppakamari
Keskuskauppakamari
Liikenne- ja viestintävirasto
Liikenne- ja viestintävirasto
Luotsiliitto ry
Metsäteollisuus ry
Saimaan kanavavaltuutetun toimisto
Satamaoperaattorit
Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry
Suomen Huolinta- ja Logistiikkaliitto ry
Suomen Laivameklariliitto
Suomen Laivanpäälystöliitto ry
Suomen Merimies-Unioni ry
Suomen Merimies-Unioni ry
Suomen Merimies-Unioni ry
Suomen Satamat ry
Suomen Satamat ry
Suomen Sisävesiliitto ry
Suomen Transitoliikenneyhdistys ry
Suomen Varustamot ry
Suomen Varustamot ry
Suomen Vesitiet ry
Suomen Yrittäjät ry
Tulli
Tulli
Työ- ja elinkeinoministeriö
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Väylävirasto

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ronikonmäki Niko-Matti
Liikenne- ja viestintäministeriö

Tervonen Juha
Liikenne- ja viestintäministeriö